

Yukarıdaki grafikte 1935-2010 yılları arası cinsiyete göre okur-yazar oranları verilmiştir. **Grafikteki bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?**

- A) Cinsiyetler arasında okuryazar oranı farkı en az 1970 yılındadır.
 B) Kadınlarda okuryazar oranı, erkeklere göre her dönemde düşüktür.
 C) 1955-1960 arası okuryazar oranlarında durağanlık söz konusudur.
 D) 1965'ten itibaren okuryazar oranı cinsiyetlere göre sürekli artmıştır.

2. Nüfus ile ilgili bazı veriler, ülkelerin gelişmişlik seviyeleri hakkında bilgiler verir.

Buna göre;

- I. Toplam nüfus
 II. Cinsiyete göre dağılım
 III. Yaş gruplarına göre durum
 IV. Nüfusun iş kollarına göre dağılımı

verilerinden hangileri ülkelerin gelişmişliği hakkında bilgi verir?

- A) I ve II
 B) I ve III
 C) II ve IV
 D) III ve IV

3. Matbaanın icadı toplumsal yaşamda önemli gelişmelere yol açmıştır. **Bu gelişmeler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

- A) Bilimsel gelişmelerin yolu açılmıştır.
 B) Devletler arasında ekonomik rekabet artmıştır.
 C) İnsanların bilgi ve kültür düzeyi artmıştır.
 D) Fikirlerin hızlı ve kolay yayılmasını sağlamıştır.

4. Yazının gelişim süreci şu şekildedir:

- Tarihte kullanılan ilk yazı Sümerlere ait olan çivi yazısıdır.
- Mısırlılar resimleri simgeleştirerek Hiyeroglif denilen yazı türünü kullanmışlardır.
- Fenikeliler, Sümerler yazı sistemini geliştirerek Fenike alfabesini oluşturmuşlardır.
- Yunanlılar Fenike alfabesine ünlü harfleri de ilave ederek bugünkü yazı sisteminin temelini oluşturmuşlardır.

Verilen bilgilere göre yazının gelişimi konusunda aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yazının kullanımı onu geliştiren medeniyet ile sınırlı kalmıştır.
 B) Yazının Avrupa'ya yayılmasını sağlayan Mısır medeniyetidir.
 C) Sümerlerin geliştirdiği yazı günümüzde kullanılmaktadır.
 D) Yazının gelişiminde farklı medeniyetlerin katkıları vardır.

- 5.

Osmanlı Devleti'nde toprakların kullanım hakkı, devletin denetim ve gözetiminde halka bırakılmıştır. Ancak toprağını üst üste üç yıl ekmeyenden toprağı alınır ve bir başkasına verilir.

Bu uygulama ile ulaşılmak istenen temel amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rüşvet ve iltiması önlemek
 B) Halka yeni iş alanları yaratmak
 C) Üretimde sürekliliği sağlamak
 D) Halkı çiftçiliğe özendirmek

6. İnsanların istediği yere seyahat edebilme ve yerleşme hakkı vardır. Ancak Anayasa'nın 23. maddesine göre yerleşme ve seyahat hürriyetinin kısıtlanabileceği durumlar vardır. **Buna göre aşağıdakilerden hangisine seyahat edebiliriz ancak yerleşemeyiz?**

- A) Salgın hastalık nedeniyle karantinaya alınan bölgelere
 B) Tarihi eserlerin bulunduğu antik kentlere
 C) Terör ve savaş riski bulunan riskli yerlere
 D) Hakkımızda soruşturma olduğunda yurt dışına

7. XV-XX. yüzyıllar arasında Avrupa'da yaşanan gelişmelerin günümüz bilimsel birikiminin oluşmasına önemli etkileri olmuştur.

Buna göre;

- I. Buharlı makinenin keşfi
- II. Skolastik düşüncenin etkisi
- III. Matbaanın yaygınlaşması
- IV. Yerçekimi kanununun bulunması

gelişmelerinden hangileri Avrupa'da bilimin gelişmesini olumlu etkilemiştir?

- A) Yalnız II   B) I ve IV
C) I ve III   D) I, III ve IV

8. Hazini, Newton'dan 500 yıl önce "Her cismi yer kürenin merkezine doğru çeken bir gücün olduğunu" söylemiştir. **Buna göre Hazini'nin belirttiği fikir aşağıdaki bilim alanlarından hangisinin kapsamındadır?**

- A) Fizik   B) Tarih
C) Tıp   D) Matematik

9. Kâğıdın icadından önce insanlar yazıları kil tabletlere, mağara duvarlarına ve deri parçalarına yazıyorlardı. Fakat bunlara yazı yazılması ve bunların saklanması zordu. Kâğıdın icadı bütün bu sorunları ortadan kaldırdı.

Buna göre;

- I. Yazının saklanması için farklı yöntemler kullanılmıştır.
- II. Kâğıt ve yazı aynı dönemde icat edilmiştir.
- III. Kâğıdın icadı yazının saklanmasını kolaylaştırmıştır.
- IV. Kâğıt ilk olarak Çinliler tarafından kullanılmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız II   B) I ve IV
C) I ve III   D) II, III ve IV

10. Ülkemizde tarım konusunda çalışmalar yapmak ve çiftçiye destek olmak amacıyla bazı kuruluşlar açılmıştır. **Aşağıdakilerden hangisi bu kuruluşlara örnek olarak gösterilemez?**

- A) GAP İdaresi Başkanlığı
B) Maden Tetkik Arama
C) Toprak Mahsulleri Ofisi
D) Devlet Su İşleri

11. Güneş sistemini araştıran Kopernik, kilise tarafından İncil'e bağlı kalmamakla suçlanmış, kitapları da uzun süre kilise tarafından yasaklanmıştır. **Buna göre;**

- I. Kilisenin sadece astronomiye destek verdiği,
- II. Bilim insanlarının çalışmalarını özgürce yapamadığı,
- III. Hristiyanlığın bilimsel gelişmeler önünde engel olduğu,

açıklamalarından hangileri yapılabılır?

- A) Yalnız I   B) I ve II
C) II ve III   D) I, II ve III

12. "Arkadaşlar! Dünyada fetihlerin iki aracı vardır: Biri kılıç, diğeri saban." **Atatürk, bu cümlesinde "saban" ifadesiyle aşağıdakilerden hangisinin önemini vurgulamıştır?**

- A) Ordunun   B) Bilimin
C) Tarımın   D) Sanatın

13. Orta Çağ'da Avrupa'da insanlar düşüncelerini ifade konusunda engellerle karşılaşmış kilise baskısında yaşarken, Türk-İslam dünyasında bilim insanları düşüncelerini özgürce ifade ediyordu.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Avrupa'da düşünce özgürlüğü gelişmiştir.
B) Türk-İslam dünyası bilime önem vermiştir.
C) Orta Çağ'da İslam dünyası bilimde geri kalmıştır.
D) Türkler bilimsel çalışmalarda batıyı örnek almıştır.

14. İnsanlık tarihinin dönüm noktalarından biri olan Sanayi İnkılabı'nın çok önemli sonuçları vardır.

Aşağıdakilerden hangisi Sanayi İnkılabı'nın ekonomik alandaki sonuçları arasında yer almaz?

- A) Makine gücüne dayalı seri üretime geçilmiştir.
B) Fabrikaların açılmasıyla üretilen ürün miktarı artmıştır.
C) Ham maddesi tarım ürünleri, madenler olan birçok yeni ürün ortaya çıkmıştır.
D) Göçler sonucunda çekirdek aile yapısını ortaya çıkarmıştır.

15. Tablo verilen sonuçların hangi gelişmelerin sonucu olduğunu önündeki rakamı altındaki kutucuklara yazarak belirtiniz. (Her doğru 3, toplam 12 puan)

1.Skolastik düşüncenin geççerliliğini yitirmesi	2.Her türlü bilgi ve gelişmenin hızlı ve kolay yayılması	3.Fabrikalarda seri ve hızlı üretimin başlaması	4. Uzay araştırmalarının ve uydu çalışmalarının başlaması
Modern Matbaanın İcat Edilmesi	Dünyanın Yuvarlak Olduğunun İspat Edilmesi	Kütle Çekim Kanununun Bulunması	Buhar Makinesinin İcat Edilmesi

16. Aşağıda kendilerini tanıtan Türk-İslam bilginlerinin isimlerini altlarına yazınız. (Her doğru 2, toplam 10 puan)

el-Cezerî	Ali Kuşçu	Fârâbi	el-Harezmi	Pîrî Reis	İbn-i Sînâ
Fatih Sultan Mehmet'in davetiyle İstanbul'a geldim. Ayasofta Medresinde başmüdürlük yaptım.	"Tıbbın Kanunu" adlı yazdığım kitap Avrupa'da Tıp fakültelelerinde 500 yıl boyunca okutuldu.	Mekanik mühendisliği konusunda çalıştım. İlk robotu yaptım, kullandım. Artuklular döneminde yaşadım.	0 (sıfır) sayısını tanıttım. Matematiğe bilinmeyen işareti olan "x" simgesini kazandırdım.	Ceylan derisi üzerine hataları çok az olan ve günümüz harita tekniğine uygun bir dünya haritası çizdim.	

17. Aşağıda verilen göç örneklerinin hangisiyle ilgili olduğunu çarpı (X) atarak belirtiniz. (Her doğru 2, toplam 8 puandır.)

	İç göç	Beyin göçü	Mevsimlik göç	Mülteci göçü
Yonca ve ailesinin pamuk toplamak için Batman'dan Adana'ya gitmesi				
Doktor Umut Alp'in tıp çalışmaları yapmak için Kanada'ya taşınması				
Abdurrezzak ve ailesinin Suriye'deki savaş nedeniyle Türkiye'ye gelmesi				
Ezgi Öğretmenin Ordu'dan İzmir'e tayini çıktığı için taşınması				

BAŞARILAR DİLERİZ.